

Museumnieuws

Clara-herdenking 19 april

Clara volgens J.B. Oudry, (1749)

'Clara' is de naam van de Indische neushoorn die 17 jaar (van 1741 tot 1758) door Europa reisde met haar begeleider Douwe Mout van der Meer. In april van dit jaar is het 250 jaar geleden dat Clara overleed. Ter nagedachtenis aan (het 250ste sterftejaar van) Clara organiseert het museum op zaterdag 19 april 2008 vanaf 14.00 uur een lezingmiddag. In enkele korte voordrachten wordt aandacht besteed aan de reizen van Clara en de sporen die zij in cultuur en wetenschap naliet. Sprekers zijn initiatiefnemer en Clara-adept Kees Plaisier, neushoornkenner Kees Rookmaaker (Cambridge, UK), Gijs van der Ham (Rijksmuseum, Amsterdam), Carl Nix (Atlas Van Stolk, Rotterdam) en Rob Visser (Universiteit Utrecht).

In 1738 was de moeder van Clara in Bengalen gedood door jagers. Het jonge dier werd door de plaatselijke bestuurder geschonken aan de gouverneur van de VOC in Bengalen, de heer Jan Albert Sichterman. In diens woning liep Clara een paar jaar vrolijk rond als huisdier en raakte gewend aan mensen. In 1741 begon de rinoceros toch wat te groot te worden en Sichterman verkocht Clara aan Douwe Mout van der Meer, kapitein bij de VOC, die grote plannen met haar had. Van der Meer nam Clara mee naar Nederland en reisde er mee door Europa, waarbij hij belangrijke steden en vorstenhuizen bezocht. Clara beschikte over een eigen robuust vervoermiddel. In elke stad waar ze kwam werden affiches verspreid. Het was een geslaagde commerciële onderneming.

Tot de komst van Clara was de beroemde afbeelding die Dürer had gemaakt de maatstaf. Een (Indische)

neushoorn zag er uit zoals Dürer hem had afgebeeld. Dürer had zelf de neushoorn niet gezien. Hij maakte een prachtige afbeelding, maar op basis van horen zeggen. Door Clara's komst was het mogelijk om met eigen ogen te zien hoe een Indische neushoorn er echt uitzag en dat veranderde het beeld volledig. Van Clara werden tekeningen, sculpturen, schilderijen, porseleinen serviezen en munten gemaakt. De beroemde geleerde Petrus Camper deed baanbrekend onderzoek naar de verschillen tussen Aziatische en Afrikaanse neushoorns en maakte zelf ook een klei-sculptuur van Clara.

In 1991 maakte het Natuurhistorisch Museum Rotterdam een kleine tentoonstelling en een boekje gewijd aan de fascinerende reizen van Clara. Nu, 250 jaar na Clara's dood in Londen in 1758, wordt er een speciale middag aan haar gewijd. Een keur aan Clara-kenners en -adepten levert bijdragen. Belangstellenden hebben toegang op vertoon van een geldig entreebewijs van het museum. Reserveren gewenst (010-4364222 of info@nmr.nl).

The Fly Woman

Double Fly I, 2007. (Amparo Sard)

Vanaf 5 april presenteert het museum 'The fly woman and the mistake', een tentoonstelling van papierreliefs en video's van Amparo Sard (1973). Deze Spaanse kunstenaar staat bekend als *The Fly Woman*. Zij maakt met een speld geperforeerde papierreliefs en daarnaast video's. In beide kunstvormen is haar figuur, een zelfportret, te zien dat door vliegen wordt begeleid. Vliegen lijken haar beeld te creëren maar ook aan te vallen en te vernietigen. De 'pointillistische' afbeeldingen op wit papier zijn technisch perfect, beeldschon, en tegelijkertijd sinister.

In 'The fly woman and the mistake' toont Amparo Sard haar 'vliegenwerk', verrassend nieuwe papierreliefs en een nieuwe film. De expositie wordt georganiseerd in samenwerking met galerie Phoebus Rotterdam en duurt t/m 10 augustus 2008.

Slippertjes

Als kind ontdekte Joos van de Plas (1952) een drietal ingekleurde kopergravures. Later begreep zij dat deze uit een 18e-eeuws boek moesten komen, het *Metamorphosis Insectorum Surinamensium* (1705) van Maria Sibylla Merian (1647-1717). Dit was het begin van een voortdurende interesse. Na veelvuldige bestudering van Merians werk werd de 'Vlieg die op het punt van veranderinge is' een van haar favoriete details. Een lelijk beest is het eigenlijk en op de koop toe nog een verzinsel ook. Joos van de Plas heeft zo haar eigen redenen om dit fabeldier als motief in een aantal van haar schilderijen op te voeren. De expositie van haar werk, getiteld 'Slippertjes van Maria Sibylla Merian', duurt van 26 april t/m 27 juli 2008.

Musa x paradisiaca. (Joos van de Plas)

Opgeraapt Opgevist Uitgehakt

Eindelijk komt er een tentoonstelling die alle fossielen laat zien die in Nederlandse bodem gevonden worden. Van Cadzandse haaiantanden, zee-egels uit de kalksteen van Zuid-Limburg tot mammoetbotten uit de Noordzee. Deze en andere prachtfossielen vertellen het verhaal van het ontstaan van Nederland. 'Opgeraapt Opgevist Uitgehakt' luidt de titel van deze nieuwe semi-permanente tentoonstelling die 24 mei 2008 opent. Van de hand van Jelle Reumer verschijnt een gelijknamig boek.

Phoebus haaiantanden. (foto: André Slupik)

Agenda

5 april t/m 10 augustus 2008
SCHELPESTUDIES

5 april t/m 10 augustus 2008
THE FLY WOMAN AND THE MISTAKE

26 april t/m 27 juli 2008
SLIPPERTJES VAN MARIA SIBYLLA MERIAN

vanaf 24 mei 2008
OPGERAAPT OPGEVIST UITGEHAKT
fossielen uit Nederlandse bodem

5 en 6 april 2008
NATIONAAL MUSEUMWEEKEND
rondleidingen door de collectie-depots
spedcursus 'conservator' (voor kinderen)

19 april 2008, vanaf 14.00 uur
CLARA - DE BEZIENSWAARDIGE NEUSHOORN
lezingen ter herdenking aan de rondreizende neushoorn

[Colofon]

Straatgras is een kwartaaluitgave van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam waarin opgenomen mededelingen van de Vereniging Natuurmuseum Rotterdam N.M.R.
ISSN: 0923-9286

Correspondentie: Postbus 23452

3001 KL Rotterdam

Adres:

Natuurhistorisch Museum Rotterdam

Westzeedijk 345 (Museumpark)

3015 AA Rotterdam

telefoon: 010 - 436 42 22

e-mail: info@nmr.nl

homepage: www.nmr.nl

(Eind)redactie: Kees Moeliker

Ontwerp & opmaak:

Jaap van Leeuwen

Druk: Hellinga, Leeuwarden

Opplage: 1000 ex.

Tekst: Kees Moeliker, Frans Slieker,

Ruud Vis, Kees Plaisier en

Jelle Reumer

Beeldmateriaal: Willem Labeij, André

Slupik, Amparo Sard, Frans Slieker,

Jaap van Leeuwen, Kees Moeliker, Joos

van de Plas en Gerda van Nimwegen

www.nmr.nl